Course 02402/02323 Introducerende Statistik

Forelæsning 1: Intro, R og beskrivende statistik

Per Bruun Brockhoff

DTU Compute, Statistik og Dataanalyse Bygning 324, Rum 220 Danmarks Tekniske Universitet 2800 Lyngby - Danmark e-mail: perbb@dtu.dk

er Bruun Brockhoff (perbb@dtu.dk) Introduktion til Statistik, Forelæsning 1

Foråret 2015

Praktisk Information

Praktisk Information

- Undervisning: Tirsdage 13-17/fredage 8-12
- Generel daglig agenda:
  - FØR undervisningsmodulet: læs det annoncerede i eNoten!
  - 2x45 minutters forelæsning (ugens pensum)
  - 2 timers øvelser (Enote Excersises (eNe) og små quiz-spørgsmål)
  - EFTER undervisningsmodulet: Test dig selv med online eksamens-quiz
- Skriftlig eksamen: Lørdag 30/05.
- OBLIGATORISKE projekter: 2 stk skal godkendes for at kunne gå til eksamen.

Foråret 2015 4 / 49

Oversigt

- Praktisk Information
- Introduction to Statistics a primer
- 3 Intro Case historier: IBM Big data, Novo Nordisk small data, Skive fiord
- Introduktion til Statistik
- Beskrivende statistik: Nøgletal
  - Gennemsnit
  - Median
  - Spredning
  - Fraktiler
  - Kovarians og Korrelation
  - Plots/figurer
- Software: R

DTU Compute

Bruun Brockhoff (perbb@dtu.dk) Introduktion til Statistik, Forelæsning 1

Foråret 2015

Praktisk Information

Praktisk Information

- Hjemmeside: introstat.compute.dtu.dk
  - Læsemateriale: eNote
  - Forelæsningsplan
  - Øvelser & besvarelser
  - Slides
  - Podcasts af gl. forelæsninger(På dansk OG engelsk)
  - Quizzer
- Campusnet: www.campusnet.dtu.dk
  - Meddelelser, visse (få)dokumenter
  - Links til interessante historier
  - Projekter beskrivelse OG aflevering

Introduction to Statistics - a primer

New England Journal of medicine:

EDITORIAL: Looking Back on the Millennium in Medicine, N Engl J Med, 342:42-49, January 6, 2000.

http:

//www.nejm.org/doi/full/10.1056/NEJM200001063420108

Bruun Brockhoff (perbb@dtu.dk) Introduktion til Statistik, Forelæsning 1

Foråret 2015

Introduction to Statistics - a primer

James Lind

"One of the earliest clinical trials took place in 1747, when James Lind treated 12 scorbutic ship passengers with cider, an elixir of vitriol, vinegar, sea water, oranges and lemons, or an electuary recommended by the ship's surgeon. The success of the citrus-containing treatment eventually led the British Admiralty to mandate the provision of lime juice to all sailors, thereby eliminating scurvy from the navy." (See also http://en.wikipedia.org/wiki/James_Lind).

Millennium list.

- Elucidation of Human Anatomy and Physiology
- Discovery of Cells and Their Substructures
- Elucidation of the Chemistry of Life
- Application of Statistics to Medicine
- Development of Anesthesia
- Discovery of the Relation of Microbes to Disease
- Elucidation of Inheritance and Genetics
- Knowledge of the Immune System
- Development of Body Imaging
- Discovery of Antimicrobial Agents
- Development of Molecular Pharmacotherapy

DTU Compute

Bruun Brockhoff (perbb@dtu.dk) Introduktion til Statistik, Forelæsning 1

Foråret 2015

Introduction to Statistics - a primer

John Snow

"The origin of modern epidemiology is often traced to 1854, when John Snow demonstrated the transmission of cholera from contaminated water by analyzing disease rates among citizens served by the Broad Street Pump in London's Golden Square. He arrested the further spread of the disease by removing the pump handle from the polluted well." (See also

http://en.wikipedia.org/wiki/John_Snow_(physician)).

Google - Big Data

A quote from New York Times, 5. August 2009, from the article titled "For Today's Graduate, Just One Word: Statistics" is:

"I keep saying that the sexy job in the next 10 years will be statisticians," said Hal Varian, chief economist at Google. "And I'm not kidding.""

(Og Politiken, 12/2 2014 - se links i CampusNet)

(perbb@dtu.dk) Introduktion til Statistik, Forelæsning 1

Intro Case historier: IBM Big data, Novo Nordisk small data, Skive fjord

- Gæsteforedrag af:
  - Tirsdag: Senior Scientist Hanne Refsgaard, Novo Nordisk A/S
- Bliver live streamet OG podcasted.
- IBM og Skive Fjord podcasts ligger på hjemmesiden allerede

IBM - Big Data

"The key is to let computers do what they are good at, which is trawling these massive data sets for something that is mathematically odd," said Daniel Gruhl, an I.B.M. researcher whose recent work includes mining medical data to improve treatment. "And that makes it easier for humans to do what they are good at - explain those anomalies."

Introduktion til Statistik, Forelæsning 1

Introduktion til Statistik

Introduktion til Statistik

- Hvordan behandle (eller analysere) data?
- Hvad er tilfældig variation?
- Statistik er et værktøj til at træffe beslutninger:
  - Hvor mange computere har vi solgt det sidste år?
  - Hvad er forventet pris af en aktie?
  - ullet Er maskine A mere effektiv end maskine B ?
- Statistik er et metodefag, der kan anvendes inden for de fleste fagområder, og er derfor et meget vigtigt værktøj

Introduktion til Statistik

Statistik og Ingeniører

- Statistik er et vigtigt værktøj i problemløsning
- Analyse af data
- Kvalitetforbedring
- Forsøgsplanægning
- Forudsigelse af fremtidige værdier
- .. og meget mere!

er Bruun Brockhoff (perbb@dtu.dk) Introduktion til Statistik, Forelæsning 1 Foråret 2015 17 / 49

Introduktion til Statistik

Statistik

- Statistik handler ofte om at analysere en stikprøve, der er taget fra en population
- Baseret på stikprøven, prøver vi at generalisere (eller udtale os) om populationen
- Det er derfor vigtigt, at stikprøven er repræsentativ for populationen

Introduktion til Statistik

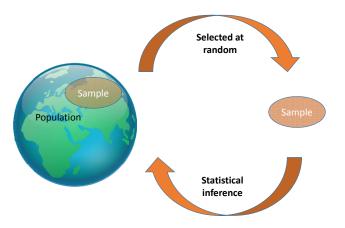
Statistik

 Moderne statistik har baggrund i sandsynlighedsregning og beskrivende statistik

DTU Compute r Bruun Brockhoff (perbb@dtu.dk) Introduktion til Statistik, Forelæsning 1 18 / 49

Introduktion til Statistik

Statistik

beskrive data (og stokastiske variable)

• Gennemsnit $\bar{x}$, Median, Fraktiler

• Varians s^2 , Standardafvigelse s

er Bruun Brockhoff (perbb@dtu.dk) Introduktion til Statistik, Forelæsning 1

Beskrivende statistik: Nøgletal Median

Covarians og korrelation

• Vi anvender en række *nøgletal* for at opsummere og

Median

middelværdien

Median:

Gennemsnit

- Gennemsnittet er et nøgletal, der angiver tyngdepunkt eller centrering af data
- Gennemsnit

$$\bar{x} = \frac{1}{n} \sum_{i=1}^{n} x_i$$

ullet Vi siger, at $\bar{x}$ er et *estimat* af middelværdien

Beskrivende statistik: Nøgletal

DTU Compute

r Bruun Brockhoff (perbb@dtu.dk) Introduktion til Statistik, Forelæsning 1

Foråret 2015

23 / 49

Beskrivende statistik: Nøgletal Eksempel

Eksempel: Højder af unge mænd:

Stikprøve (Sample):

x < -c(185, 184, 194, 180, 182)

n=5

Gennemsnit:

$$\overline{x} = \frac{1}{5}(185 + 184 + 194 + 180 + 182) = 185$$

- Median, først ordn data: 180 182 184 185 194 Og så vælg det midterste (idet n er ulige)(3'te) tal: 184
- Hvad nu hvis en person på 235cm tilføjes til data: Median = 184.5Mean = 193.33

Foråret 2015 24 / 49

Foråret 2015 22 / 49

Per Bruun Brockhoff (perbb@dtu.dk) Introduktion til Statistik, Forelæsning 1

Den midterste observation (i den sorterede rækkefølge)

Medianen er et også nøgletal, der angiver tyngdepunkt eller

centrering af data. I nogle tilfælde, f.eks. hvis man har

ekstreme værdier, er medianen at foretrække frem for

Per Bruun Brockhoff (perbb@dtu.dk) Introduktion til Statistik, Forelæsning 1

Foråret 2015 25 / 49

Varians og standardafvigelse

Variansen (eller standardafvigelsen) siger noget om hvor meget data spreder:

Varians

$$s^{2} = \frac{1}{n-1} \sum_{i=1}^{n} (x_{i} - \bar{x})^{2}$$

Standardafvigelse (spredning) (=standard deviation)

$$s = \sqrt{s^2} = \sqrt{\frac{1}{n-1} \sum_{i=1}^{n} (x_i - \bar{x})^2}$$

er Bruun Brockhoff (perbb@dtu.dk) Introduktion til Statistik, Forelæsning 1

Foråret 2015

26 / 49

Beskrivende statistik: Nøgletal Spredning

Variationskoefficient.

Standardafvigelse og variansen er nøgletal for den absolutte variation. Hvis man gerne vil sammenligne variationen mellem forskellige datasæt, er det en god idé at anvende et relativt nøgletal, nemlig variationskoefficienten:

$$V = \frac{s}{\bar{x}} \cdot 100$$

Eksempel: Højder af unge mænd:

- **Data** n=5: 185 184 194 180 182
- Varians. $s^2 =$

$$\frac{1}{4}((185 - 185)^2 + (184 - 185)^2 + (194 - 185)^2 + (180 - 185)^2 + (182 - 185)^2)$$

$$= 29$$

• Standardafvigelse, $s = \sqrt{s^2} =$

$$s = \sqrt{29} = 5.385$$

27 / 49

r Bruun Brockhoff (perbb@dtu.dk) Introduktion til Statistik, Forelæsning 1

Foråret 2015

Beskrivende statistik: Nøgletal Fraktiler

Fraktiler(=percentiles=quantiles)

Medianen beregnes som det punkt, der deler data ind i to halvdele. Man kan naturligvis finde andre punkter, der deler data ind i andre dele, og det man kalder fraktiler.

Ofte beregner man fraktilerne

- 0, 25, 50, 75, 100 % fraktiler
- Bemærk: 50% fraktilen svarer til medianen

Fraktiler(=percentiles=quantiles), Definition 1.6

Den p'te fraktil, også kaldet quantile, kan defineres ud fra følgende procedure:

- **①** Ordn de n observationer fra mindst til størst: $x_{(1)}, \ldots, x_{(n)}$.
- $\bullet$ Beregn pn.
- 3 Hvis pn er et helt tal: Midl den pn'te og (pn+1)'te ordnede observationer

Den
$$p$$
'te fraktil = $\left(x_{(np)} + x_{(np+1)}\right)/2$ (1)

 $oldsymbol{0}$ Hvis pn er et ikke-helt tal: tag den "næste" i den ordnede liste:

Den
$$p$$
'te fraktil $= x_{(\lceil np \rceil)}$ (2)

hvor $\lceil np \rceil$ er *ceiling*("loftet") af np, dvs. det mindste hele tal større end np.

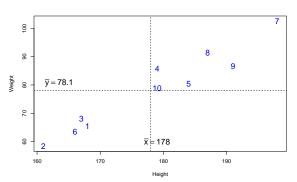
er Bruun Brockhoff (perbb@dtu.dk) Introduktion til Statistik, Forelæsning 1

Foråret 2015

Beskrivende statistik: Nøgletal Kovarians og Korrelation

Kovarians og Korrelation - mål for sammenhæng

Heights (x_i) 198 Weights (y_i) 85.7 80.5 63.4 102.6 91.4 86.7 78.9

Eksempel: Højder af unge mænd:

- **Data.** n=5: 185 184 194 180 182
- Nedre kvartil, Q₁, først ordn data: 180 182 184 185 194 Og så vælg det rigtige baseret på np = 1.25: $Q_1 = 182$
- Øvre kvartil, Q₃, først ordn data: 180 182 184 185 194 Og så vælg det rigtige baseret på np = 3.75: $Q_3 = 185$

DTU Compute

Bruun Brockhoff (perbb@dtu.dk) Introduktion til Statistik, Forelæsning 1

31 / 49

Beskrivende statistik: Nøgletal

Kovarians og Korrelation

Kovarians og Korrelation - Def. 1.17 og 1.18

The sample covariance is given by

$$s_{xy} = \frac{1}{n-1} \sum_{i=1}^{N} (x_i - \bar{x}) (y_i - \bar{y})$$
 (3)

The sample correlation coefficient is given by

$$r = \frac{1}{n-1} \sum_{i=1}^{N} \left(\frac{x_i - \bar{x}}{s_x} \right) \left(\frac{y_i - \bar{y}}{s_y} \right) = \frac{s_{xy}}{s_x \cdot s_y} \tag{4}$$

where s_x and s_y is the sample standard deviation for x and y respectively.

Kovarians og Korrelation - mål for sammenhæng

Student	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Heights (x_i)	168	161	167	179	184	166	198	187	191	179
Weights (y_i)	65.5	58.3	68.1	85.7	80.5	63.4	102.6	91.4	86.7	78.9
$(x_i - \bar{x})$	-10	-17	-11	1	6	-12	20	9	13	1
$(y_i - \bar{y})$	-12.6	-19.8	-10	7.6	2.4	-14.7	24.5	13.3	8.6	0.8
$(x_i - \bar{x})(y_i - \bar{y})$	126.1	336.8	110.1	7.6	14.3	176.5	489.8	119.6	111.7	0.8

$$s_{xy} = \frac{1}{9}(126.1 + 336.8 + 110.1 + 7.6 + 14.3 + 176.5 + 489.8 + 119.6 + 111.7 + 0.8)$$

= $\frac{1}{9} \cdot 1493.3$
= 165.9

$$s_x = 12.21$$
, and $s_y = 14.07$

$$r = \frac{165.9}{12.21 \cdot 14.07} = 0.97$$

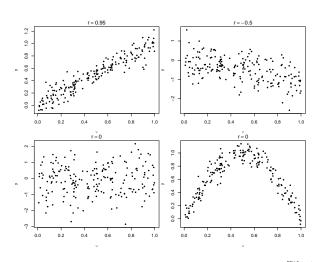
er Bruun Brockhoff (perbb@dtu.dk) Introduktion til Statistik, Forelæsning 1

Foråret 2015

Beskrivende statistik: Nøgletal

Kovarians og Korrelation

Korrelation

Per Bruun Brockhoff (perbb@dtu.dk) Introduktion til Statistik, Forelæsning 1

Foråret 2015

Korrelation - egenskaber

- r is always between -1 and $1: -1 \le r \le 1$
- ullet r measures the degree of linear relation between x and y
- ullet $r=\pm 1$ if and only if all points in the scatterplot are exactly on a line
- $\bullet$ r > 0 if and only if the general trend in the scatterplot is positive
- $\bullet$ r < 0 if and only if the general trend in the scatterplot is negative

Bruun Brockhoff (perbb@dtu.dk) Introduktion til Statistik, Forelæsning 1

Beskrivende statistik: Nøgletal

Plots/figurer

Plots/figurer

- Kvantitative data:
  - Scatter plot (xy plot)
  - Histogram
  - Kumulativ fordeling
  - Boxplots
- Antalsdata:
  - Bar charts (pareto diagram)
  - Pie charts

Software: R

Software: R

- Installer R og Rstudio på egen computer.
- Introduceres i eNoten
- Er integreret i alt vi gør
- Globalt og hurtigt voksende open source beregningsmiljø
- ADVAAAARRRSEEEEL: R kan IKKE erstatte vores hjerner!!!! (Læs sektion 1.5.4!)

er Bruun Brockhoff (perbb@dtu.dk) Introduktion til Statistik, Forelæsning 1

Foråret 2015 39 / 49

Software: R

```
Software: R
```

Sample Mean and Median (data from eNote) $x \leftarrow c(168, 161, 167, 179, 184, 166, 198, 187, 191, 179)$ mean(x)

[1] 178

median(x)

[1] 179

Sample variance and standard deviation var(x)

[1] 149.11

sd(x)

[1] 12.211

> ## Adding numbers in the console > 2+3

Software: R

[1] 5

> y <- 3

Software: R

> x < -c(1, 4, 6, 2)

[1] 1 4 6 2

> x <- 1:10 > x

[1] 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Per Bruun Brockhoff (perbb@dtu.dk) Introduktion til Statistik, Forelæsning 1

40 / 49

Software: R

Software: R

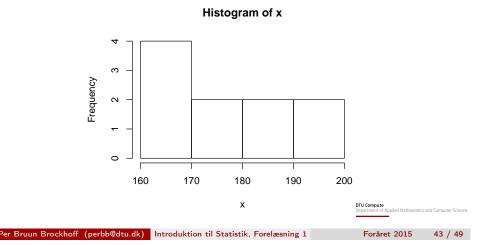
```
## Sample quartiles
quantile(x,type=2)
   0% 25% 50% 75% 100%
## 161 167 179 187 198
```

```
## Sample quantiles 0%, 10%,...,90%, 100%:
quantile(x,probs=seq(0, 1, by=0.10),type=2)
     0% 10% 20% 30% 40% 50% 60% 70% 80% 90% 100%
## 161.0 163.5 166.5 168.0 173.5 179.0 184.0 187.0 189.0 194.5 198.0
```

Software: R

Software: R

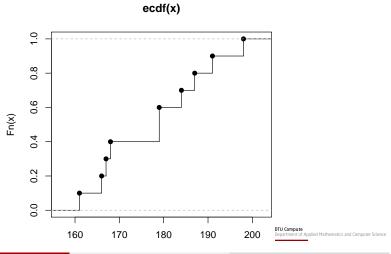
A histogram of the heights: hist(x)

Software: R

Software: R

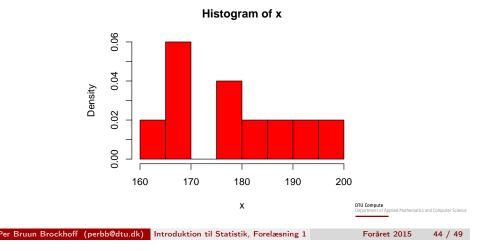
plot(ecdf(x), verticals=TRUE)

Software: R

Software: R

A density histogram of the heights: hist(x,freq=FALSE,col="red",nclass=8)

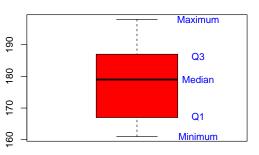

Software: R

Software: R

A basic boxplot of the heights: (range=0 makes it "basic") boxplot(x,range=0,col="red",main="Basic boxplot") text(1.3,quantile(x),c("Minimum","Q1","Median","Q3","Maximum"), col="blue")

Basic boxplot

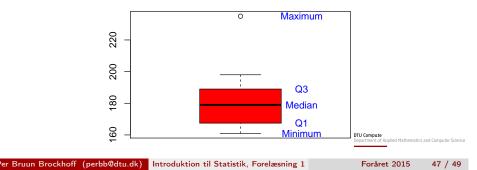
DTU Compute

Software: R

Software: R

```
## A modified boxplot of the heights with an
## extreme observation, 235cm added:
## The modified version is the default
boxplot(c(x,235),col="red",main="Modified boxplot")
text(1.3,quantile(c(x,235)),c("Minimum","Q1","Median","Q3"
                              ,"Maximum"),col="blue")
```

Modified boxplot

Software: R Næste uge

Oversigt

- Praktisk Information
- Introduction to Statistics a primer
- 3 Intro Case historier: IBM Big data, Novo Nordisk small data, Skive fjord
- Introduktion til Statistik
- Beskrivende statistik: Nøgletal
  - Gennemsnit
  - Median
  - Spredning
  - Fraktiler
  - Kovarians og Korrelation
  - Plots/figurer
- 6 Software: R

Per Bruun Brockhoff (perbb@dtu.dk) Introduktion til Statistik, Forelæsning 1

Foråret 2015 49 / 49

Software: R Næste uge

Næste uge:

• Sandsynlighed, diskrete fordelinger - kapitel 2 i eNoten

DTU Compute

Per Bruun Brockhoff (perbb@dtu.dk) Introduktion til Statistik, Forelæsning 1

Foråret 2015 48 / 49